

[Per Stig Møller]

SF's model, ville Arbejdsmarkedsudvalget alligevel ikke give en dispensation uden at have en sundhedsfaglig vurdering i bagagen.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre mener selvfølgelig også, at dette er en meget vigtig debat. Det er klart, at vi nu forskningsmæssigt er nået så langt i udviklingen, at vi skal til at tage stilling til det, man tidligere kaldte den fagre nye verden. Vi er jo lige så bekymrede som andre partier for, at den nye udvikling kan føre til, at man begynder at gruppere mennesker, begynder at gruppere enkeltindivider efter deres gener. Det ønsker vi naturligvis ikke, og det er vores overordnede synspunkt.

På den anden side kan man sige, at de gentest, vi diskuterer i dag, ikke eksisterer i øjeblikket. Vi mener ikke, der generelt er grund til at lovgive, når der ikke er behov for det. Vi har allerede her kort inde i debatten konstateret, at der kan være diskussion om bl.a. definitionen af en gentest, og derfor vil vi opfordre til, at vi nøje undersøger hele problematikken. Der er i og for sig god tid til at gøre det, og det behøver ikke kun at være ved en høring. Det kunne også være ved et egentligt udredningsarbejde, hvor eksperter af forskellig art satte sig ind i hele problematikken. Tavshedspligten har allerede været diskuteret, og det er måske i virkeligheden noget, der er meget vigtigere i denne diskussion end det forbud, dette lovforslag lægger op til.

Det er meget vanskeligt at trække grænsen for etikken, altså mellem retten for enkeltindividet på den ene side og det, der må betegnes som sund fornuft, på den anden side. På den ene side giver forskningsresultater ny viden, som måske, hvis vi ikke i tide lovgiver imod det, kan komme til at bestemme den enkeltes liv, og det er ingen af os interesseret i; det er vi i hvert fald ikke interesseret i i Venstre.

På den anden side giver nye forskningsresultater og nye forskningsmuligheder os et bedre grundlag for at forebygge og helbrede sygdom, og i denne forbindelse er det især interessant med hensyn til sygdom forårsaget af et dårligt arbejdsmiljø. Det er jo noget, vi alle sammen gerne vil have, så hele diskussionen om, hvor langt vi kan gå med forskningen, er en afvejning af etik på den ene side og sund fornuft på den anden side.

Ud fra de overordnede betragtninger er det så vigtigt at se på det konkrete lovforslag, og dér må jeg sige, at det, der først springer i øjnene hos Venstre, er, at man har valgt at sige, at man kun vil lovgive imod gentest, når det drejer sig om arbejdsgivere, forsikringsselskaber og pensionskasser. Hvorfor er det kun de tre steder, man ikke må bruge gentest? De er alle sammen private. Hvorfor skal staten stadig væk have lov til at benytte gentest? Hvad med sociale myndigheder? Skal de have lov til at benytte gentest? Vi mener, det var lige så naturligt at lovgive imod det over for sociale myndigheder f.eks. Man kunne forestille sig, at en gentest kunne benyttes i forbindelse med revalidering, og i forbindelse med adoptioner kunne man være interesseret i, hvilke overlevelsesmuligheder eventuelle forældre kunne have. Så vi mener, at feltet er meget bredere end det, lovforslaget lægger op til her.

Vi mener, at der ikke alene er behov for en debat her i huset, der er behov for en debat i hele befolkningen. Venstre vil ikke spænde ben for udviklingen, men vi vil på den anden side heller ikke rubricere menneskene efter gener.

Om det konkrete forslag vil jeg sige, at vi gerne vil undersøge den brede definition nærmere, for vi ønsker ikke at afskrive muligheden for at benytte fornuftige resultater som supplement til de lægeundersøgelser, man allerede bruger i dag.

Med hensyn til undtagelsesmulighederne finder vi det ud fra en etisk betragtning ejendommeligt at sige, at man gerne må gøre det dagen efter, at en person er ansat, men at man ikke må gøre det på ansættelsesdagen. Vi mener egentlig ikke, det har noget med etik at gøre, om man foretager undersøgelsen den ene eller den anden dag. Vi vil godt støtte, at man selvfølgelig først kan foretage testen efter informeret samtykke.

Til sidst mener vi ikke, at det er politik, der skal afgøre, hvilke undtagelser der skal være på området, og derfor skal det ikke være Arbejdsmarkedsudvalget, der afgør, hvilke undtagelser der skal gælde. Det må ske ud fra en sundhedsvidenskabelig vurdering, og derfor mener vi, det er naturligt at bringe Sundhedsstyrelsen ind i den sag.

Til slut vil jeg sige, at det jo er sådan i Venstre, at vi altid er stillet frit i etiske spørgsmål, og det er vi også i denne sag.